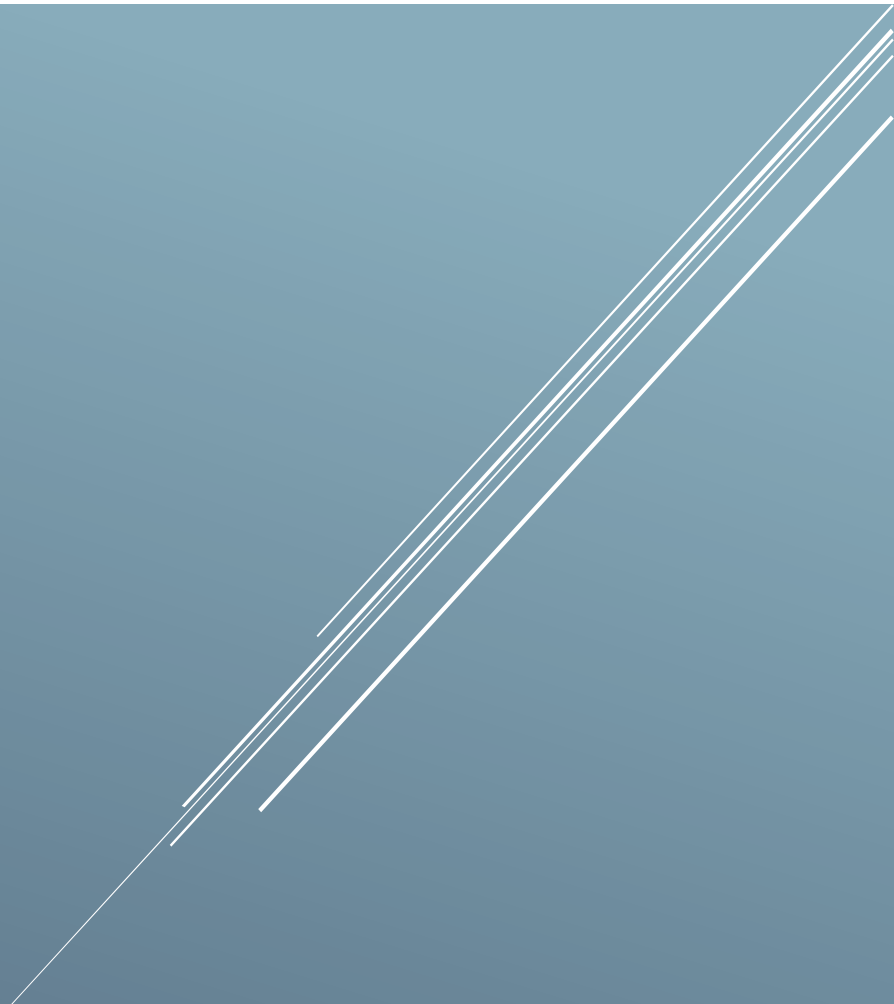

DE RE MILITARI XCIV

Брой 94

DE RE MILITARI

Журнал за конфликтите в Леванта и Магреб

Автори: Руслан Трад, Александър Стоянов, Венцислав Божев

Място на издаване: София, България

Дата на издаване: 24.5.2018

Сайт на авторите:

www.ruslantrad.com, www.historyofwars.net

Сайт на журнала:

www.remilitari.wordpress.com

Facebook страници:

<https://www.facebook.com/hystoryofwars>

<https://www.facebook.com/intidar.blog.and.news>

<https://www.facebook.com/deremilitari>

Контакти:

ruslantrad@gmail.com

klubvoennaistoria@gmail.com

v.bozhev90@gmail.com

За заявки за изготвяне на детайлни карти: klubvoennaistoria@gmail.com

ISSN 2367-9476

АВТОРИТЕ

РУСЛАН ТРАД

Журналист на свободна практика с фокус върху Близък изток и Северна Африка. Създател на първия български блог за Близък изток, Intidar, както и на организацията Форум за арабска култура. Водил е лекции за политически движения и процеси в Близкия изток в аудитории на Софийски университет, Нов български университет, Червената къща и Дипломатически институт към МВнР. Пътува често в Близкия изток, като публикува репортажи от Ливан, Югоизточна Турция, Тунис, Ирак и Сирия, а през 2014 заснема филм в Иракски Кюрдистан на фронтовите линии с „Ислямска държава“.

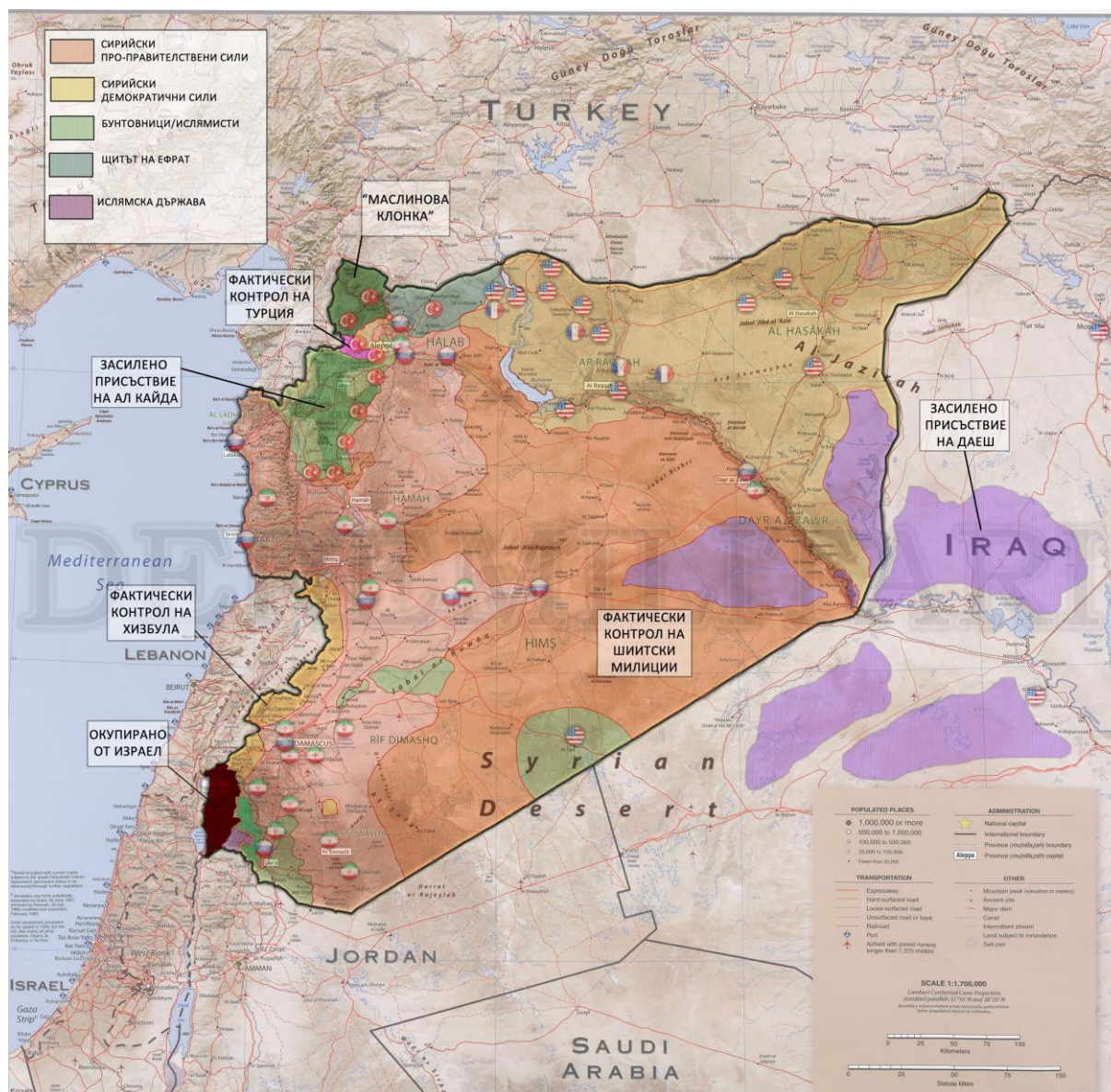
АЛЕКСАНДЪР СТОЯНОВ

Историк и журналист, доктор, а преди това и *magister cum laude* от Лайденския университет в Нидерландия. Отговорен редактор и създател на списание “Военна История” и съосновател на “Клуб Военна История”. Автор на множество публикации, посветени на различни проблеми от военната и политическата история на Европа и Близкия Изток. Автор на единствените подробни карти на български език, проследяващи конфликтите в Сирия, Ирак, Либия, Йемен, Нигерия, Афганистан и Сомалия.

ВЕНЦИСЛАВ БОЖЕВ

Политолог и експерт в областта на международните отношения с богат опит в анализа на европейските политически процеси, както и на динамиката на отношенията в Близкия изток и постсъветското пространство. Автор на множество материали и академични текстове по въпросната тематика. Участник в международни изследователски проекти и теренни проучвания в Близкия изток.

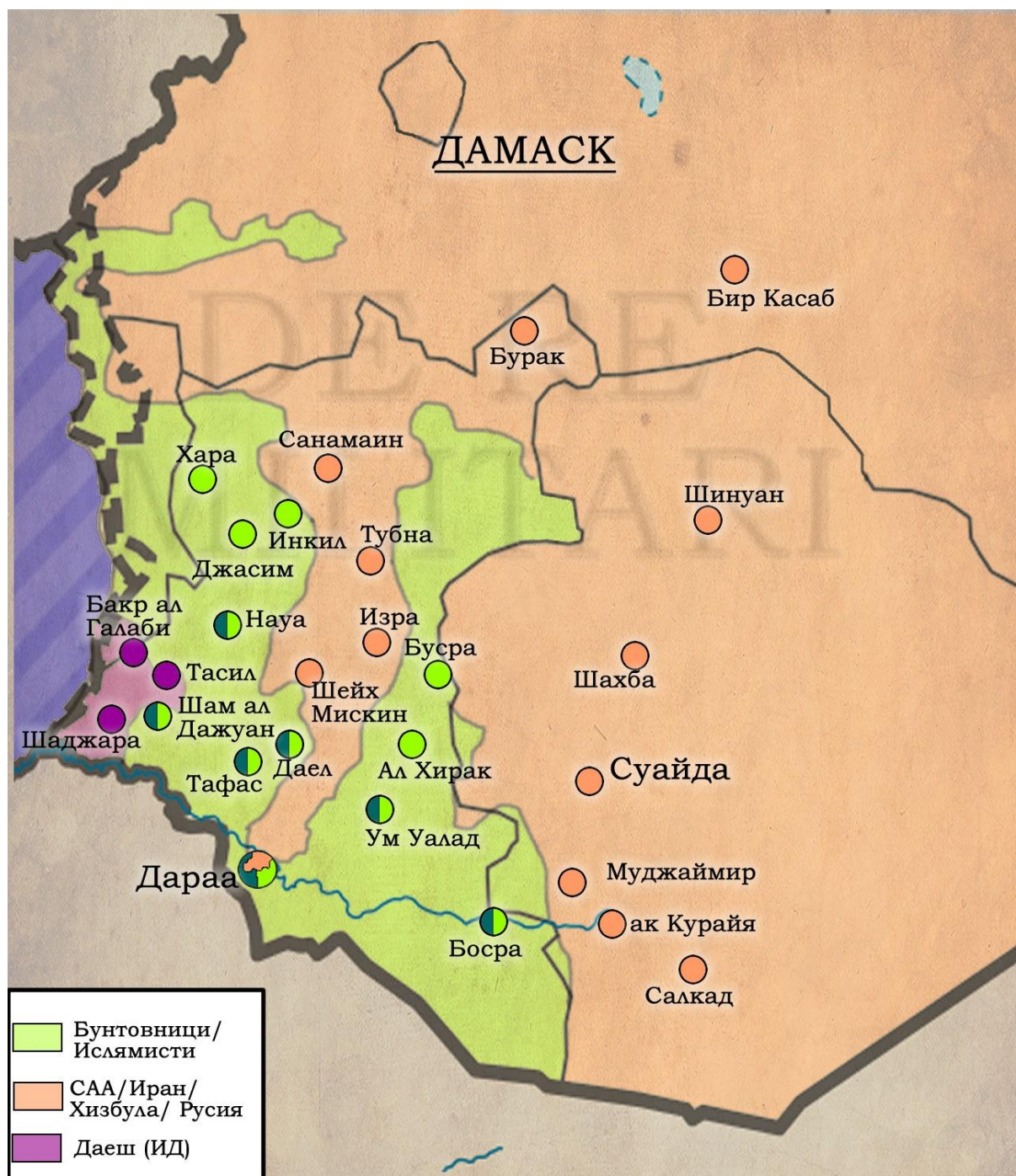
СИТУАЦИЯТА В СИРИЯ И ЧУЖДИТЕ БАЗИ НА СИРИЙСКА ТЕРИТОРИЯ (МАЙ 2018)

На картата са изобразени както разпределението на територия в Сирия, така и различните военни бази на чужди държави към май 2018. Смята се, че Турция ще установи още две наблюдателни бази в провинция Хама съвсем скоро, но към 24 май, когато излезе 94 брой на журнала, те още не са факт.

ПРОВИНЦИЯ ДАРАА

Особено засилени действия има в провинция Дараа. През последната седмица силите на правителството, подкрепени от руски самолети и части на Хизбулла и различни шиитски групи, засилиха натиска върху бунтовническите сили в Южна Сирия, струпвайки сили южно от Дамаск.

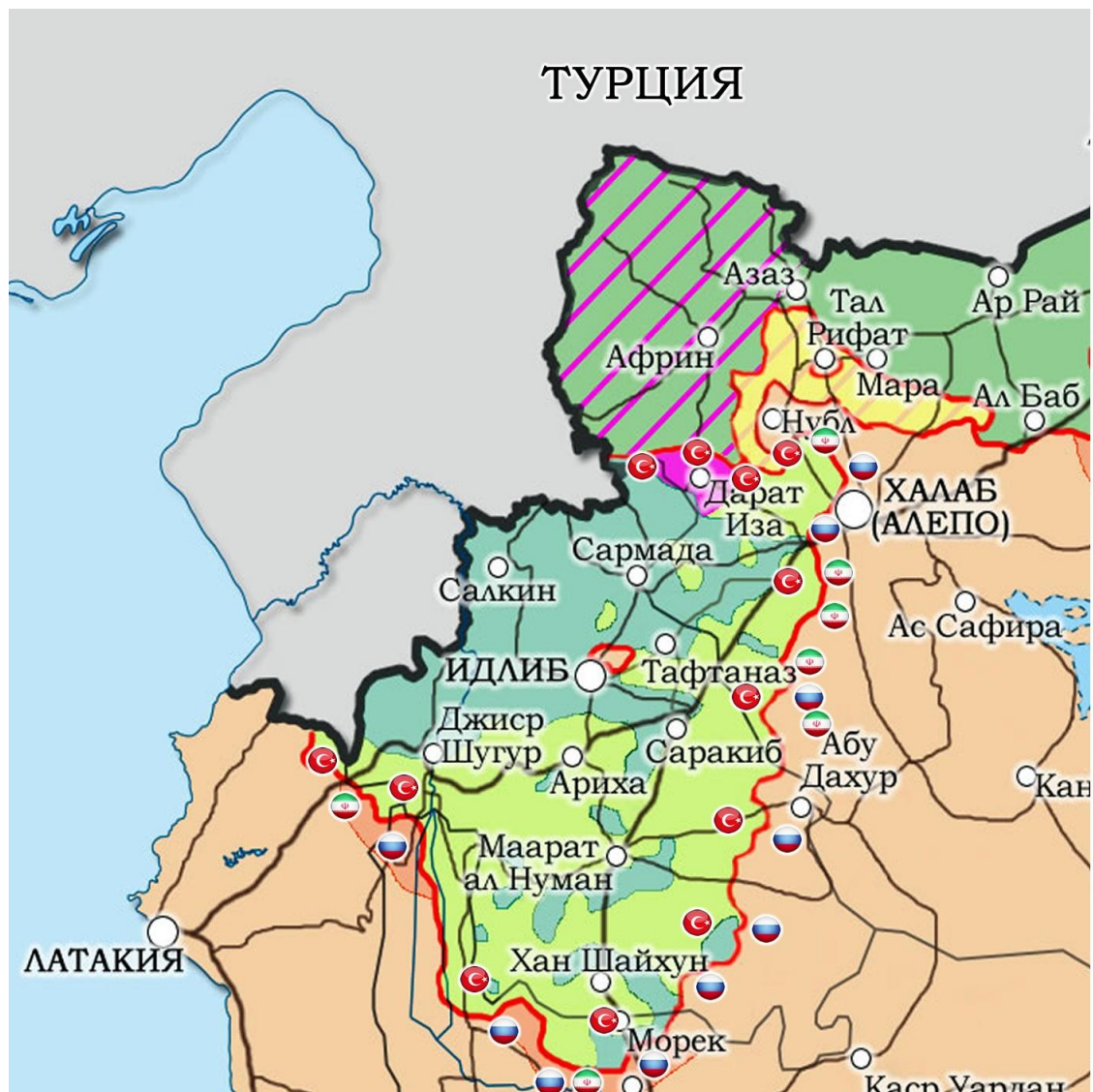

През последната седмица имаше предимно въздушни удари и разпространяване на съобщения, призоваващи бунтовниците да се предадат. Очаква се съвсем скоро да започне офанзива на правителството.

В Южна Сирия има сравнително свежи и организирани бунтовнически части, които през последната година и половина влизаха в сражения предимно с Ислямска държава.

Ислямска държава пък държи района на град Тасил и самият град. През седмицата около 40 бойци на групировката бяха заловени от бунтовниците, докато са опитвали да достигнат позициите на ИД.

ПРОВИНЦИЯ ИДЛИБ

ПО-ВАЖНИ ИСЛЯМИСТКИ ГРУПИ В СИРИЯ КЪМ МАЙ 2018

В началото на тази седмица окончателно приключи операцията на правителствената армия и нейните съюзници по установяването на пълен контрол над района на юг от столицата Дамаск.

Това се случи след като бе постигнато споразумение за евакуация на бойците на Ислямска държава от палестинския бежански лагер Ярмук и предградията Ал Хаджар ал Асауд, Ал Тадамун и Ал Кадам. Според споразумението между правителствените сили, Русия и джихадистите, около 1600 души заедно с техните семейства включително бяха евакуирани към пустинята на Източна Сирия.

Тази операция бе част от по-голяма, която бе свързана с прочистването на всички бунтовническо-ислямистки „джобове“ на съпротива в Централна Сирия.

Тежки сражения се водиха единствено в района на Източна Гута, където в крайна сметка също бяха постигнати споразумения за евакуация и прекратяване на бойните действия. По информации на Сирийската обсерватория за човешки права, в рамките на два месеца малко над 120 000 души от Източна Гута, Южен Дамаск, Източен Каламун, северната част на Хомс и южната на Хама са разселили в посока провинциите Идлиб и Алепо.¹

По този начин, за първи път от няколко години насам правителството на президента Башар Асад успя да възвърне контрола си над територията на Централна Сирия.

Като цяло, всичко това може да бъде отчетено като ясна тенденция, продължаваща вече почти три години. От 2015 г. досега, различните бунтовнически и ислямистки групировки и съюзи загубиха огромна

¹ After the 4th Astana conference, the largest demographic change during 2 months ends with the displacement of more than 120000 people towards Afrin and the Syrian north, 16.05.2018, <http://www.syriahr.com/en/?p=92270>

част от територията, която бе под тяхно владение за сметка на правителството, Сирийските демократични сили и други бунтовнически фракции, действащи на север с подкрепата на Турция.

Въпреки това, Сирия до голяма степен продължава да бъде убежище за множество ислямистки групировки и десетки хиляди джихадисти. Според данни на Центърът за стратегически и международни изследвания към университета Джорджтаун, към момента в Сирия на терен оперират между 40 000 и 70 000 салафитски джихадисти.² По-голямата част от тях са концентрирани в провинция Идлиб, като също така не малък брой има на юг по границата с Йордания и Голанските възвишения, на север около градовете Джараблус и Ал Баб, както и на изток в пустинната зона около Ал Сухна, по десния бряг на р. Ефрат и границата с Ирак.

ИСЛЯМСКА ДЪРЖАВА

Въпреки, че ИД загуби повече от 90% от територията, която бе контролирана в Сирия и Ирак, все пак организацията продължава да запазва своето присъствие в провинция Дейр ез Зор, както и по границата с Йордания и Голанските възвишения в провинциите Дараа и Кунейтра.

Загубата на територия доведе и до тежки загуби в жива сила, както и на основни източници на приходи. Всичко това принуди организацията да промени своите военни тактики и методи за действие. В Сирия основният подход е свързан с използването на партизански тактики, организирането на засади и бързи набези, както и извършването на атентати и терористични нападения.

В глобален план ИД все още остава реална заплаха. Крайната идеология и радикалните послания продължават да привличат последователи и членове от цял свят. Чрез различни свои клонове и крила групировката поддържа много сериозно влияние и присъствие в държави от Югоизточна и Централна Азия, Кавказ, Близкия Изток, Магреб и Сахел.

² Jones, S, Developing a Containment Strategy in Syria, 05.2018, <https://www.csis.org/analysis/developing-containment-strategy-syria>

Пораженията в Сирия и Ирак в никакъв случай не предвещават края на Ислямска държава. Напротив. Борбата с организацията на Абу Бакр ал Багдади тепърва предстои.

ХАЯТ ТАХРИР АЛ ШАМ (ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ НА ЛЕВАНТА)

ХТШ е създадена в началото на 2017 г. като съюз между множество радикални групировки, сред които водещо място заемат Ал Нусра (Ал Кайда), Джайш ал Сунна, Лиуа ал Хак, Ансар ал Дин и Движението Нур ал Дин ал Зенки (последните две вече не са част от организацията).

Към момента това е може би най-влиятелната джихадистка групировка в Сирия със силни позиции в провинциите Идлиб и Дараа. Емир на ХТШ е Хашим ал Шейх, бивш лидер от Ахрар ал Шам, а военното командване и реалната власт са поети от Абу Мохамед ал Джулани, който се явява водач и на Ал Нусра.

Без съмнение водещият компонент в тази коалиция е фронтът Ал Нусра, който в последните няколко години претърпява няколко промени, за да придобие в крайна сметка сегашната си форма.

Въпреки, че официално се отричат връзките с Ал Кайда, все пак една огромна част от членовете на Ал Нусра продължава да поддържа идеологията на Айман ал Зауахири – сегашният лидер на Ал Кайда. По тази логика, Ал Кайда засега остава водещ в фактор в коалицията ХТШ, въпреки съпротивата на някои от членовете ѝ.

ДЖАБХАТ ТАХРИР АЛ СУРИЯ (ФРОНТ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ НА СИРИЯ)

Обединение между Ахрар ал Шам и Движението Нур ал Дин ал Зенки, формирано в резултат от правителствения натиск към провинция Идлиб от лятото и есента на 2017 г, както и като следствие от борбата за влияние с конкурентния джихадистки съюз Хаят Тахрир ал Шам.

През последните седем години в зависимост от обстоятелствата и двата съставни компонента от ДТС често променят своя избор на

партньори, както и своята съюзна принадлежност. С течение на времето от умерен фундаментализъм, идеологически постепенно преминават към радикален салафитски джихадизъм. Към момента обединението ДТС държи позиции в провинция Идлиб и източната част от провинция Алепо, а резултатът от конфликта с ХТШ ще бъде от решаващо значение за бъдещето му.

ДЖАЙШ АЛ ИСЛАМ (АРМИЯ НА ИСЛЯМА)

Групировката е създадена като обединение от няколко десетки по-малки организации, като основната от тях е Лиуа ал Ислам (Бригада на исляма). Първоначалните цели са свързани със свалянето на режима на президента Асад и заменянето му с такъв, чиято идеология е странна симбиоза между салафизъм и сирийски национализъм, изключващ шиитските малцинства.

До съвсем скоро Джайш ал Ислам бе основната и най-силна группировка в района на Източна Гута, Южен Дамаск и Източен Каламун. През годините, лидерството ѝ систематично организираха покушения и арести над бунтовнически лидери и активисти.

След правителствената офанзива и последвалите споразумения за евакуация, практически всички нейни бойци бяха прехвърлени към провинция Алепо, в територията, контролирана от турската армия и протурските подразделения на Свободната сирийска армия.